



جنگ غزه، امداد غیبی برای پوتین

درگیری در خاورمیانه رخدادی مناسب برای روسیه بوده و برای این کشور مزایای سیاسی زیادی دارد. رویارویی بین اسرائیل و حماس نه‌تنها امیدهای کرملین را برای تغییر فضا پیرامون جنگ در اوکراین تقویت کرد، بلکه این باور را نیز تقویت کرده که نظام روابط بین‌الملل غرب‌محور در حال فروپاشی است. تهاجم تمام‌عیار به اوکراین در سال ۲۰۲۲ به اکثر اختلافات داخلی غرب در مورد روسیه پایان داد و کشورهای دو طرف اقیانوس اطلس را با هم متحد کرد اما جنگ اسرائیل و حماس شاهد بروز مجدد اختلافات در سطح کشورها بوده است: درحالی‌که ایالات متحده اصرار دارد، اسرائیل حق دفاع از خود را دارد، اختلافات شدیدی بین کشورهای اروپایی در مورد رویکردی که اتحادیه اروپا باید اتخاذ کند، وجود داشته است. شکاف‌های اجتماعی نیز وجود دارد و اعتراضات مخالفان و حامیان اسرائیل به‌طور مرتب از واشنگتن گرفته تا استکهلم برگزار می‌شود. حتی نهادهای دولتی نیز از این دیدگاه‌های متفاوت مصون نیستند، چراکه رسانه‌ها از نارضایتی گسترده مقامات ایالات متحده از موضع کاخ سفید در حمایت از اسرائیل خبر می‌دهند. در چنین شرایطی، جنگ در اوکراین در دستور کار قرار گرفته است. ایالات متحده گفته است، به اسرائیل و اوکراین کمک خواهد کرد اما واقعاً آمریکا تا چه زمانی می‌تواند به‌طور کامل گرفتار دو درگیری بزرگ باشد؟ امیدواری مسکو به اینکه غرب در نهایت در ارائه حمایت بی‌پایان از کی‌یف خسته شود، هرگز اینقدر زیاد نبوده است. علاوه بر این، موضع واشنگتن در حمایت از اسرائیل، مشروعیت دلایل گسترده غرب برای حمایت از اوکراین را از نظر بسیاری در جنوب جهانی تضعیف کرده است. استدلال اخلاقی علیه تهاجم روسیه به اوکراین، به‌ویژه در کشورهای خاورمیانه اکنون پوچ به نظر می‌رسد؛ عکس‌های ویرانه‌های غزه، گزارش‌های منتشرشده درباره هزاران کودک کشته‌شده و خشم سازمان‌های بشردوستانه، تأثیر عمیقی بر افکار عمومی کشورهای در حال توسعه گذاشته است. مردم می‌توانند بی‌پایان در مورد دلایل جنگ در اوکراین یا عملیات اسرائیل در غزه بحث کنند اما برای بسیاری نتیجه‌گیری واضح است: ایالات متحده زمانی که روسیه غیرنظامیان بی‌گناه را در اوکراین می‌کشت از روسیه انتقاد می‌کرد و اکنون در خصوص متحد خود سکوت می‌کند در حالی‌که اسرائیل هم همین کار را در غزه انجام می‌دهد. دیدگاهی از جهان که در آن اخلاقی و ایدئولوژی ارتباطی با هم ندارند و تنها چیزی که اهمیت دارد منافع دولتی است، حالا قوی‌تر شده و این چیزی بوده که مدت‌هاست کرملین درباره‌اش صحبت می‌کرده است. این منطق حکم می‌کند که هیچ نتیجه‌ای بهتر از ادامه مناقشه خاورمیانه برای مسکو وجود ندارد چراکه این مناقشه استراتژی غرب در قبال روسیه را از بین می‌برد. مسکو حتی مجبور نیست حرکتی بکند چراکه عملیات زمینی اسرائیل در غزه بعید است به این زودی‌ها پایان یابد. درست است که تشدید تنش در غزه بدون خطر برای روسیه نیست و اگر نیروهای طرفدار ایران نیز پایشان به درگیری باز شود، ممکن است دردرس بزرگی برای روسیه ایجاد شود. نزدیکی روابط مسکو با ایران به این معنی است که در چند سال اخیر مسکو به سمت موضعی طرفدار تهران در خاورمیانه پیش رفته است، اما این بدان معنا نیست که آماده حمایت از ایران در جنگ با اسرائیل است. چنین تحولی روسیه را ملزم به انتخاب طرف خواهد کرد و پیامدهایی برای حضور روسیه در سوریه خواهد داشت. با این حال، در حال حاضر، یک تنش نظامی گسترده‌تر در خاورمیانه بعید به نظر می‌رسد. ایران و گروه‌های مورد حمایتش تاکنون از درگیری غزه دوری کرده‌اند و این بدان معناست که احتمال کمتری برای مداخله در این زمینه وجود دارد. جنگ اسرائیل و حماس نیز معضلات داخلی را برای کرملین ایجاد می‌کند. در نهایت، رویدادهای خاورمیانه به کرملین کمک کرده تا متقاعد شود که سیاست خارجی روسیه در سال‌های اخیر سیاست درستی بوده است. یک رهبر کاربزماتیک باید بتواند اطرافیان خود را به این باور برساند که خوش‌شانس است و موفقیت به‌طور طبیعی به دست می‌آید. مشکلات هر چه که باشند، ظاهرآ ولادیمیر پوتین معتقد است، بالاخره موفقیت از راه خواهد رسید. هر موفقیتی، به‌ویژه اگر جایی به دست آید که انتظارش را نداریم، هم سرنوشت‌گرایی پوتین و هم اعتقاد به خطانپذیری او را تقویت می‌کند. چراکه پوتین معتقد است همه چیز در دستان خداست و البته خدا نیز همراه روسیه است.



کنت راث:

بمباران بی‌رویه یک جنایت جنگی است. همانطور که هر وکیل دولتی می‌داند، ادامه ارائه تسلیحات به نیرویی که مشغول ارتکاب جنایات جنگی است، می‌تواند ارسال کننده سلاح را همدست و شریک جرم در جنایات جنگی بکند



■مدیریت دولت بایدن در بحران غزه را از منظر حقوق بشر چگونه ارزیابی می‌کنید؟

تناقض رویکرد واشنگتن و تل‌آویو



حسن ایلکین

روزنامه‌نگار لبنانی

درحالی‌که اسرائیل اشغالگر برای پیشبرد نسل‌کشی خود در غزه، همچنان از واشنگتن حمایت و تسلیحات دریافت می‌کند، موانع سیاست داخلی در ایالات متحده و دینامیک‌های جنگ در غزه، موجب بروز شکافی میان واشنگتن و تل‌آویو شده که هم بر ملاحظات استراتژیک و هم واقعیت‌های میدانی در غزه، اثرگذار است. با توجه به اینکه طرف اشغالگر از حمایت سیاسی، اقتصادی و نظامی واشنگتن برخوردار است و از آنجایی‌که اسرائیل در حال ارتکاب نسل‌کشی و ترور یسم دولتی علیه فلسطینی‌ها، دیگر همه دنیا به این باور رسیده‌اند که اسرائیل در جنگ علیه غزه، از حمایت آمریکا برخوردار است. در موارد متعدد، اقدامات اسرائیل از سوی دولت بایدن تأیید شده است. با این حال، اظهارات اخیرى که از سوسى برخى در داخل آمریکا عنوان شده، نشان‌دهنده نارضایتی فزاینده در داخل ایالات متحده است و نشان می‌دهد اقدامات اسرائیل ممکن است از مرزى عبور کند که توجیه و دفاع از آن به‌طور فزاینده‌ای برای آمریکا چالش‌برانگیز شود. با این حال،

دولت بایدن با وجود ارتکاب کاملاً واضح جنایات جنگی در غزه، بسیار نسبت به دولت اسرائیل مدارا کرده است. درحالی‌که دولت برای بهبود وضعیت برخی فشارها را وارد کرده تا غزه به کمک‌های بشردوستانه دسترسی داشته باشد و در برخی موارد نیز تأکید کرده که جان غیرنظامیان فلسطینی نباید مورد تعرض قرار بگیرد اما در نهایت این اقدام صرفاً لفاظی‌های دیپلماتیک بوده و دولت بایدن نتوانسته با استفاده از اهرم‌هایی که در اختیار دارد بر اسرائیل فشار وارد کند تا جنایاتش را متوقف کند. یکی از اهرم‌ها می‌توانست خودداری یا مشروط کردن فروش مداوم تسلیحات و ارائه کمک‌های نظامی به اسرائیل و یا حتی وتو نکردن قطعنامه‌های شورای امنیت باشد.

■از نظر شما چه رویکردی مناسب‌تر است؟

مشکل اولیه این بود که بایدن بدون قیدوشرط در واکنش به حملات حماس در ۷اکتبر، دولتش را در کنار اسرائیل قرار داد. اگر به نظرات اولیه او نگاه کنید، از یک‌سو هشدارهایی در مورد لزوم احترام به قوانین بشردوستانه مطرح کرده اما از هیچ اهرم فشاری برای اعمال رعایت این قوانین استفاده نشده است. کاملاً واضح بود که بایدن صرفاً در کنار اسرائیل ایستاده بود و به نتانیاهو چراغ سبز نشان می‌داد. بایدن حداقل می‌توانست فشار وارد کند تا در چند هفته اول، اطمینان حاصل شود که پاسخ نظامی اسرائیل واقعاً با قوانین بشردوستانه مطابقت دارد. بنابراین من فکر می‌کنم اسرائیل این پیام را دریافت کرد که رعایت قوانین بشردوستانه ضروری است، اما نه وقتی مخاطب دولت آمریکا باشد. نتانیاهو دریافت که بایدن به این موضوع اهمیتی نمی‌دهد.

■آیا اگر دولت بایدن پیام قوی‌تری به اسرائیل ارسال می‌کرد، ممکن بود شاهد تفاوتی در غزه باشیم؟

بدیهی است که گفتنش سخت است اما دولت ایالات متحده، که بیشترین اهرم را در میان بازیگران خارجی دارد، واقعاً از این اهرم استفاده نکرد تا اطمینان حاصل کند که لفاظی‌هایش درباره لزوم احترام به قوانین بشردوستانه در خصوص پاسخ نظامی اسرائیل به حمله حماس نیز، مصداق دارد.

■من گزارش‌هایی را دیده‌ام مبنی بر اینکه وزارت

کنت راث فعال حقوق بشر و مدیر

آمریکا شمشیر اسرائیلیست

امور خارجه آمریکا تحقیقات داخلی در مورد اینکه آیا مقامات ایالات متحده می‌توانند از نظر قانونی در صورتی که اسرائیل مرتکب جنایات جنگی در غزه شده است، همدست آنها باشند یا خیر، انجام داده‌اند. نظراتن در این خصوص چیست؟

آنها می‌توانند همدست باشند. اشارات بایدن به انجام بمباران بی‌رویه توسط ارتش اسرائیل آشکارا فقط یک لغزش کلامی نبود. احتمالاً این اشاره، منعکس‌کننده گفت‌وگوهای داخلی در دولت آمریکا است. اهمیت آن این است که بمباران بی‌رویه یک جنایت جنگی است. همانطور که هر وکیل دولتی می‌داند، ادامه ارائه تسلیحات به نیرویی که مشغول ارتکاب جنایات جنگی است، می‌تواند ارسال‌کننده سلاح را همدست و شریک جرم در جنایات جنگی بکند.

این مسئله اصلاً چیز عجیبی نیست. این مبنایی بود که براساس آن، چارلز تیلور، رئیس‌جمهور سابق لیبریا توسط یک دادگاه تحت حمایت بین‌المللی، به اصطلاح دادگاه ویژه سیرالئون، به دلیل ارائه سلاح به گروه شورشی سیرالئون معروف به جبهه متحد انقلابی، مجرم شناخته شد. این گروه اقدام به بریدن اندام قربانیانش می‌کرد. از آنجایی که تیلور همچنان در ازای الماس، اسلحه ارائه می‌کرد درحالی‌که می‌دانست این گروه شورشی این جنایات جنگی را انجام می‌دهد، دادگاه بین‌المللی او را به اتهام کمک و مشارکت در جرم، مجرم شناخته و به ۵۰سال زندان محکوم کرد. در حال حاضر تیلور در یکی از زندان‌های بریتانیا مشغول گذراندن حکم خود است.

■سوال بعدی من کمی دشوار است اما کنجکاو بدانم پاسخ شما چیست. اسرائیل مدعی است این جنگ مبارزه‌ای است برای بقای اسرائیل. چرا اسرائیلی که خود را در چنین موقعیتی معرفی می‌کند، اساساً باید به رعایت حقوق بشر اهمیت دهد؟

من فکری می‌کنم درستش این است که بپرسید چرا اسرائیل باید به رعایت قوانین و پروتکل‌های بشردوستانه بین‌المللی اهمیت دهد. شایان ذکر است که قوانین بشردوستانه توسط گروهی از فعالان حقوق بشر و صلح‌طلبان تدوین نشده است. پیش‌نویس این قوانین توسط ارتش‌های بزرگ جهان تهیه شده است. این قوانین

تجهیزات نظامی خود را در منطقه غرب آسیا مستقر کرده تا از اسرائیل در جریان جنایات جنگی خود در غزه محافظت کند. ایالات متحده همچنان به تأمین سلاح و مهمات لازم برای نیروهای اشغالگر اسرائیلی ادامه می‌دهد و هدفی مشترک با اسرائیل را به نمایش می‌گذارد اما در رویکرد دستیابی به این هدف تفاوتی بسیار جزئی با اسرائیل دارد. اخیراً وب‌سایت The Intercept فاش کرد، دولت بایدن یک تیم از کارشناسان را برای تسریع تأمین تسلیحات برای اسرائیل تشکیل داده است.

▼دیپلماسی و فروش تسلیحات بایدن

مسائلت اساسی بین ایالات متحده و اسرائیل در درجه اول حول محور چهار عامل می‌چرخد: نخست، با نزدیک شدن به انتخابات مقدماتی ریاست‌جمهوری در آمریکا، بخش قابل‌توجهی از پایگاه رای حزب دموکرات با حمایت دولت از جنگ اسرائیل علیه غزه مخالف است. در نتیجه، دولت بایدن یک کمپین «دیپلماسی عمومی» را برای فاصله گرفتن از اثرات مخرب این جنگ و در عین حال حفظ حمایت از اسرائیل با ادامه فروش تسلیحات انجام می‌دهد. به‌طور خلاصه، بایدن می‌خواهد بگوید که کشتن این همه غیرنظامی در جنگ غزه را تأیید نمی‌کند اما در عین حال اجازه فروش ۱۴ هزار گلوله تانک به ارتش اسرائیل را صادر می‌کند.

دوم، ایالات متحده می‌خواهد اطمینان حاصل کند، اسرائیل به اهداف نظامی خود در غزه دست می‌یابد، اما دو طرف بر سر آینده سیاسی نوار غزه با هم اختلاف‌نظر دارند. ایالات متحده به دنبال اطمینان از همسویی اسرائیل با واشنگتن در تحقق اهداف مدنظر آمریکا در دوران پس از جنگ است. درحالی‌که نتانیاهو قصد دارد کل نوار غزه را اشغال کرده و یک مرجع غیرنظامی جایگزین با بودجه منطقه‌ای ایجاد کند، ایالات متحده از راه‌حل دوکشوری دفاع می‌کند و با محرومیت